Joi, 24 octombrie 2019

P9_TA(2019)0042

Situația persoanelor LGBTI în Uganda

Rezoluția Parlamentului European din 24 octombrie 2019 referitoare la situația persoanelor LGBTI din Uganda (2019/2879(RSP))

(2021/C 202/10)

Parlamentul European,

— având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Uganda,

— având în vedere rezoluțiile sale anterioare privind discriminarea pe motive de orientare sexuală, în special cea din 4 februarie 2014 referitoare la foaia de parcurs a UE împotriva homofobiei, discriminarea pe motive de orientare sexuală și identitatea de gen ([1]), și cea din 14 februarie 2019 referitoare la viitorul Listei de acțiuni pentru persoanele LGBTI (2019-2024) ([2]),

— având în vedere declarația comună din 9 octombrie 2019 a Înaltului Reprezentant al Uniunii Europene pentru afaceri externe și politica de securitate și a Secretarului General al Consiliului Europei cu ocazia Zilei europene și mondiale împotriva pedepsei cu moartea,

— având în vedere declarația din 17 mai 2019 a Înaltului Reprezentant, Federica Mogherini, în numele UE, cu ocazia Zilei internaționale împotriva homofobiei, transfobiei și bifobiei,

— având în vedere Raportul anual al UE privind drepturile omului și democrația în lume 2018 – Uganda, adoptat de Consiliul European la 13 mai 2019,

— având în vedere articolul 2, articolul 3 alineatul (5) și articolele 21, 24, 29 și 31 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), precum și articolele 10 și 215 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), prin care UE și statele sale membre, în relațiile lor cu restul lumii, se angajează să susțină și să promoveze drepturile universale ale omului și protecția persoanelor, precum și să adopte măsuri restrictive în cazul unor încălcări grave ale drepturilor omului;

— având în vedere obligațiile internaționale în domeniul drepturilor omului, cum ar fi cele din Declarația Universală privind drepturile omului și din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale,

— având în vedere „Setul de instrumente al Consiliului Uniunii Europene pentru promovarea și protejarea exercitării tuturor drepturilor omului de către persoanele lesbiene, homosexuale, bisexuale și transgen” (setul de instrumente LGBTI),

— având în vedere Orientările UE privind promovarea și protejarea exercitării tuturor drepturilor omului de către persoanele LGBTI,

— având în vedere orientările UE respective privind pedeapsa cu moartea, tortura, și alte tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante, și privind apărătorii drepturilor omului,

— având în vedere cea mai recentă evaluare periodică universală privind Uganda realizată de Consiliul ONU pentru Drepturile Omului,

— având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și în special articolul 21 al acesteia, care interzice discriminarea bazată pe orientare sexuală,

— având în vedere Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice din 1966 (PIDCP), la care Uganda este parte din 1995,

([1]) JO C 93, 24.3.2017, p. 21.
([2]) Texte adoptate, P8_TA(2019)0129.

— având în vedere scrisoarea privind persecutarea comunității LGBTI în Uganda, semnată de 70 deputați în Parlamentul European, la 15 octombrie 2019,

— având în vedere Rezoluția Parlamentului European din 13 martie 2014 referitoare la lansarea de consultări pentru a suspenda Uganda și Nigeria din Acordul de la Cotonou, având în vedere legislația recentă care incriminează și mai mult homosexualitatea ([3]),

— având în vedere Acordul de parteneriat ACP-UE („Acordul de la Cotonou") și în special articolul 8 alineatul (4) privind nediscriminarea,

— având în vedere principiile de la Yogyakarta („Principiile și obligațiile statelor privind aplicarea dreptului internațional în domeniul drepturilor omului în legătură cu orientările sexuale, identitatea de gen, exprimarea de gen și caracteristicile sexuale"), adoptate în noiembrie 2006, precum și cele 10 principii complementare („plus 10"), adoptate la 10 noiembrie 2017,

— având în vedere Constituția Republicii Uganda,

— având în vedere articolul 144 alineatul (5) și articolul 132 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât, în ultimele săptămâni, Uganda a cunoscut o intensificare a retoricii extrem de homofobe din partea autorităților, în special din partea lui Simon Lokodo, ministru de stat ugandez responsabil de etică și integritate, care, la 10 octombrie 2019, a anunțat intenția de a reintroduce proiectul de lege împotriva homosexualității, care ar include pedeapsa cu moartea pentru „homosexualitate agravată"; întrucât diverși deputați ai parlamentului ugandez sprijină, de asemenea, noua lege propusă;

B. întrucât, la 12 octombrie, purtătorul de cuvânt al guvernului, Ofwono Opondo, a afirmat că guvernul nu are nicio intenție de a introduce o nouă lege cu privire la activitățile LGBTI, întrucât „dispozițiile actuale ale codului penal sunt suficiente"; întrucât acest lucru a fost confirmat de către Secretarul principal de presă al președintelui Museveni;

C. întrucât dispozițiile actuale din Codul penal încalcă drepturile omului și incriminează homosexualitatea; întrucât actele sexuale între persoane de același sex sunt în continuare ilegale și pedepsite cu închisoarea pe viață, în conformitate cu secțiunile 145 și 146 din Codul penal ugandez, care, printre altele, incriminează „actul sexual contra naturii", iar numeroase legi existente permit discriminarea persoanelor LGBTI, limitând accesul acestora la locuri de muncă, locuințe, securitate socială, educație sau servicii medicale;

D. întrucât Legea împotriva homosexualității, care interzice promovarea homosexualității și impune pedeapsa cu moartea pentru acte homosexuale, a fost introdusă deja în 2014, la inițiativa președintelui Museveni, dar a fost, în cele din urmă, declarată nulă și neavenită de către Curtea Constituțională ugandeză; întrucât comunitatea internațională în general a condamnat ferm legea propusă și numeroși donatori, inclusiv statele membre ale UE, Statele Unite și Banca Mondială, au luat decizia de a nu acorda ajutor pentru dezvoltare acestei țări;

E. întrucât, din păcate, acest eveniment aduce lumină asupra situației îngrozitoare a persoanelor LGBTI în Uganda, unde opiniile homofobe sunt larg răspândite; întrucât discriminarea în societate, infracțiunile motivate de ură și campaniile împotriva homosexualilor sunt raportate în mod periodic de către organizațiile din domeniul drepturilor omului, inclusiv hărțuirea, bătăile, extorcările, expulzările, arestările și detențiile arbitrare și uciderile;

F. întrucât, potrivit grupurilor de apărare a drepturilor omului, Uganda a suferit o creștere alarmantă a atacurilor împotriva persoanelor LGBTI; întrucât, în conformitate cu Sexual Minorities Uganda, o alianță a organizațiilor LGBTI, trei bărbați homosexuali și o femeie transgen au fost ucise în acest an, cel mai recent fiind activistul LGBTI Brian Wasswa, atacat în locuința sa la 4 octombrie 2019;

G. întrucât Constituția ugandeză interzice discriminarea din mai multe motive, dar nu extinde această interdicție la discriminarea pe motive de orientare sexuală;

([3]) JO C 378, 9.11.2017, p. 253.

Joi, 24 octombrie 2019

H. întrucât Politica externă și de securitate comună a Uniunii Europene (PESC) urmărește dezvoltarea și consolidarea democrației și a statului de drept, precum și respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale; întrucât asistența pentru dezvoltare acordată de UE Ugandei se ridică la 578 de milioane EUR în cadrul Programului indicativ național 2014-2020; întrucât aceasta include promovarea și garantarea bunei guvernanțe și respectarea drepturilor omului ca obiectiv-cheie;

I. întrucât beneficiarii Fondului european de dezvoltare sunt supuși unor condiții stricte în ceea ce privește respectarea drepturilor omului, a statului de drept, a libertății religioase și a protecției minorităților;

J. întrucât, în mai 2019, în conformitate cu articolul 8 din Acordul de parteneriat de la Cotonou, Uganda și Uniunea Europeană și-au reafirmat parteneriatul strâns în cadrul unui dialog politic;

K. întrucât cooperarea internațională a UE ar trebui să sprijine eforturile statelor ACP de a dezvolta cadre juridice și politice de susținere și de a elimina legile, politicile, practicile punitive, stigmatizarea și discriminarea care subminează drepturile omului;

L. întrucât 32 din totalul de 54 de țări africane incriminează relațiile între persoane de același sex și întrucât Mauritania, Sudanul, nordul Nigeriei și Somalia sancționează homosexualitatea prin moarte,

1. își exprimă profunda îngrijorare față de reapariția proiectului de lege privind homosexualitatea în dezbaterea politică ugandeză; condamnă cu fermitate retorica lui Simon Lokodo pentru alimentarea homofobiei și a urii și își reafirmă opoziția puternică față de toate formele de discriminare bazate pe orientarea sexuală, precum și pe incitarea la ură și violență împotriva persoanelor LGBTI;

2. ia act de declarația purtătorului de cuvânt al Președintelui Museveni, care neagă orice intenție a guvernului de a propune un nou proiect de lege și solicită guvernului ugandez să respecte această declarație;

3. subliniază că discriminarea persoanelor LGBTI subminează cele mai elementare principii ale drepturilor omului, astfel cum sunt consacrate în Declarația universală a drepturilor omului; reafirmă faptul că orientarea sexuală și identitatea de gen sunt chestiuni care țin de dreptul indivizilor la viața privată, garantat prin dreptul internațional și constituțiile naționale;

4. respinge ferm recurgerea la pedeapsa cu moartea în orice caz, inclusiv orice act legislativ care ar impune pedeapsa cu moartea pentru homosexualitate; invită UE și statele sale membre să implice în continuare Guvernul Ugandei pentru a reexamina poziția sa privind pedeapsa cu moartea;

5. regretă că legislația ugandeză este în continuare foarte discriminatorie față de persoanele LGBTI și îndeamnă autoritățile ugandeze să revizuiască orice lege care incriminează activiștii homosexuali și LGBTI, în special în temeiul secțiunilor 145 și 146 din Codul penal;

6. reamintește guvernului ugandez obligațiile care îi revin în conformitate cu dreptul internațional și cu dispozițiile Acordului de la Cotonou, care prevede respectarea drepturilor universale ale omului;

7. este profund îngrijorat de deteriorarea generală a situației drepturilor omului în cazul persoanelor LGBTI în Uganda, inclusiv de creșterea numărului de încălcări ale drepturilor lor sociale, dreptul la libertate de exprimare, la egalitatea de gen și dreptul la locuință; condamnă uciderea recentă a lui Brian Wasswa și deplânge numărul alarmant al victimelor vizate pe baza orientării lor sexuale, inclusiv de forțele de securitate naționale; îndeamnă autoritățile ugandeze să investigheze temeinic și imparțial orice violență sau atacuri împotriva persoanelor LGBTI și să tragă la răspundere făptașii;

8. invită guvernul ugandez să consolideze mecanismele de recurs în cadrul forțelor de poliție pentru încălcarea drepturilor omului, pentru a se asigura că agenții de poliție își respectă datoria de a proteja drepturile tuturor persoanelor, inclusiv ale membrilor comunității LGBTI, și să garanteze că toți apărătorii drepturilor omului și ONG-urile care lucrează în numele comunității LGBTI din Uganda sunt în măsură să își desfășoare activitățile legitime în orice circumstanțe, inclusiv dreptul la libertatea de asociere, fără a se teme de represalii și fără nicio restricție;

9. reamintește angajamentele asumate de Uganda, în temeiul Acordului de la Cotonou și al dreptului internațional, de a respecta drepturile omului și libertățile fundamentale;

10. invită delegația UE din Uganda să continue monitorizarea îndeaproape a situației persoanelor LGBTI și să sprijine activ organizațiile societății civile și apărătorii drepturilor omului și persoanele LGBTI pe teren; subliniază importanța sensibilizării și a înțelegerii situației persoanelor LGBTI și a familiilor acestora;

11. invită UE să utilizeze în mod efectiv pe deplin dialogul politic prevăzut la articolul 8 din Acordul de la Cotonou, precum și setul de instrumente LGBTI și orientările aferente, în dialogul lor cu autoritățile ugandeze, pentru a contribui la dezincriminarea homosexualității, la reducerea violenței și a discriminării și la protejarea apărătorilor drepturilor omului pentru persoanele LGBTI;

12. reiterează solicitările sale anterioare adresate Comisiei și Consiliului de a include menționarea nediscriminării pe motive de orientare sexuală în orice acord viitor care înlocuiește Acordul de la Cotonou;

13. invită UE să consolideze apărarea și promovarea drepturilor omului în Uganda, în special prin acordarea unui sprijin specific organizațiilor societății civile și prin punerea deplină în aplicare a Orientărilor UE cu privire la apărătorii drepturilor omului;

14. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Președintelui Ugandei, Parlamentului Ugandei și Uniunii Africane și instituțiilor sale.